

165. การจัดการน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตสับปะรด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

นิยม ไช่มุก ชูศรี คำลี ชำนาญ กสิบาล

บทคัดย่อ

สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกหลายแสนไร่ สร้างอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกรหลายหมื่นราย แม้ว่าสับปะรดจะเป็นพืชที่ต้องการน้ำน้อยแต่ก็มีรายงานว่าการให้น้ำทำให้ผลผลิตสูงขึ้น การจัดการน้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตสับปะรดในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภายในพื้นที่ของศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตนครพนม ระหว่างปี 2549-2551 โดยวางแผนการทดลองแบบ Split Plot Design 3 ซ้ำ 2 ปัจจัย ปัจจัยหลักประกอบด้วยความถี่การให้น้ำ 3 ระยะ คือ ให้น้ำ 7 14 และ 21 วัน/ครั้ง ปัจจัยรองประกอบด้วยปริมาณน้ำ 4 ระดับ คือ 150 100 50 และ 0 เปอร์เซ็นต์ ของความต้องการน้ำของสับปะรด ให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ ผลการทดลองพบว่า การให้น้ำทำให้พื้นที่ใบ การออกดอกหลังบังคับดอก น้ำหนักผล ความกว้างความยาวผล และปริมาณผลผลิตรวมของสับปะรดต้นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 แต่การให้น้ำที่ความถี่และปริมาณต่างกันให้ผลไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ส่วนน้ำหนักผลและปริมาณผลผลิตรวมพบว่า การให้น้ำ 7 วัน/ครั้ง มีแนวโน้มให้น้ำหนักผลและผลผลิตสูงสุด คือเพิ่มขึ้น 24.67 เปอร์เซ็นต์ ในสับปะรดต้น แตกต่างจากการให้น้ำ 21 วัน/ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ส่วนปริมาณน้ำที่ให้ต่างกัน 3 ระดับ ทำให้น้ำหนักผลและผลผลิตเพิ่มขึ้นแต่ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ในสับปะรดต่อ พบว่า การให้น้ำทำให้พื้นที่ใบ การออกดอกตามธรรมชาติ การออกดอกหลังบังคับ น้ำหนักผล ขนาดของผล และผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แต่การให้น้ำที่ความถี่และปริมาณน้ำที่ต่างกันให้ผลไม่แตกต่างกันในทางสถิติ น้ำหนักจุกของสับปะรดต้นที่เก็บผลผลิตช่วงฤดูฝน พบว่ากรรมวิธีที่ให้น้ำให้น้ำหนักจุกลดลงแตกต่างจากสับปะรดที่ไม่ให้น้ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แต่ความถี่ในการให้น้ำและปริมาณน้ำ 3 ระดับ ให้น้ำหนักจุกลดลงแต่ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ส่วนในสับปะรดต่อที่เก็บผลผลิตในช่วงฤดูหนาว พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ

คุณภาพผลผลิตด้านความหวาน ปริมาณกรด ค่า pH และปริมาณไนเตรทของทั้งสับปะรดต้นและสับปะรดต่อไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติระหว่างสับปะรดที่ให้น้ำและไม่ให้น้ำ

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

แนะนำแก่เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้ว่า การให้น้ำสับปะรดทำให้ปริมาณผลผลิตสับปะรดเพิ่มขึ้น ทั้งด้านผลผลิตเฉลี่ยไร่ น้ำหนักเฉลี่ย/ผล โดยควรจะให้ให้น้ำอย่างน้อย อัตรา 1 ลิตร/ต้น ทุก 7 วัน หรือ 2 ลิตร/ต้น ทุก 14 วัน ในช่วงฤดูแล้ง และการให้น้ำยังช่วยลดระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวสับปะรดให้เร็วขึ้น โดยที่คุณภาพของผลผลิตสับปะรดที่ไม่มีการให้น้ำและให้น้ำไม่แตกต่างกัน

ภาพแสดง ไม่มีการให้น้ำ

ภาพแสดง ให้น้ำ 7 วัน/ครั้ง ก. 50% ข .100 % ค. 150 %